

Bijlage 2 Basisinkomen: invoeren dus!

Tien redenen waarom basisinkomen beter is dan het huidige systeem. Onder andere betreffende armoede, gezondheid, arbeidsmarkt, ondernemen, bureaucratie en vrijheid.

Basisinkomen is beter dan het bestaande systeem. Minder armoede, betere gezondheid, het bevordert samenwonen, sterkere positie van werknemers en van vrouwen in het bijzonder, erkenning onbetaald werk, betaald werk loont altijd, minder bureaucratie, meer ruimte voor ondernemen en ook meer vrijheid.

1. Einde aan de armoede

Een basisinkomen ter hoogte van het sociaal minimum¹ maakt een einde aan de armoede. Nu is het zo dat circa 200.000 mensen recht hebben op bijstand maar het niet aanvragen. Dat gaat om jongeren onder de 27 jaar, Europese migranten en zelfstandigen (Bron: onderzoek Minister van SZW). Bij de toeslagen is het zo dat tussen de 10 en 20 % niet aangevraagd wordt, soms omdat mensen het niet weten en soms omdat ze bang zijn voor het terugbetalen.

Natuurlijk blijft het zo dat mensen die te oud zijn of die niet kunnen werken een hoger bedrag krijgen, net als nu. Bijverdiensten met een klein baantje of een grote baan mag je dan altijd houden.

2. Basisinkomen verhoogt de geestelijke en fysieke gezondheid

Uit alle proeven die wereldwijd gehouden zijn met het basisinkomen blijkt dat de geestelijke en de fysieke gezondheid van de deelnemers flink verbetert. Doordat mensen met geen of onzekere banen en weinig financiële armslag dan de zekerheid hebben van dat basisinkomen. De psychologische stres over geldzorgen verdwijnt. Met minder stress staan mensen meer open voor belangrijke transities als de energietransitie en landbouwtransitie. Ze krijgen zelfs meer vertrouwen in de overheid ([Fins experiment](#)).

3. Samenwonen wordt interessant

Nu is het zo dat samenwonen of trouwen financieel gestraft wordt door de overheid. Doordat basisinkomen individueel is wordt het financieel aantrekkelijker om samen te wonen. Als 10 % van de 3 miljoen alleenwonenden dat gaat doen dan is het woningtekort opgelost.

4. Positie van werknemers wordt sterker

Met een basisinkomen gaan werknemers nee zeggen tegen zwaar en saai werk. Zij gaan met hun voeten stemmen. Zo worden werkgevers gedwongen werk beter te belonen en interessanter te maken of weg te automatiseren.

5. Vrouwen komen sterker te staan in een relatie

Veel vrouwen verdienen minder dan hun partner en zijn vaak financieel afhankelijk in hun relatie. Door het basisinkomen individueel is, wordt die afhankelijkheid minder.

6. Erkenning van onbetaald werk

¹ Dit geldt voor alle volwassen Nederlandse ingezetenen.

Arbeidsmigranten ontvangen geen basisinkomen. Zo maken we het, zonder Brusselse regels te overtreden, duurder voor werkgevers om arbeidsmigranten aan te trekken.

Boven de AOW leeftijd ontvang je het hogere basisinkomen ook in het buitenland, net als nu.

Naast het betaalde werk wat 10 miljoen mensen doen, wordt door nog meer mensen onbetaald werk verricht. Denk aan mantelzorg, vrijwilligerswerk, huishoudelijk werk en kinderen opvoeden. Het basisinkomen wordt ervaren als een erkenning van al die onbetaalde arbeid (Brits onderzoek).

7. Betaald werken loont altijd

In het bestaande systeem is het zo dat voor grote groepen geldt dat harder werken, meer uren maken of een betere baan vinden, niet loont. Dat komt door de acht inkomensafhankelijke regelingen van het huidige systeem: De vier toeslagen (huurtoeslag, zorgtoeslag, kindgebonden budget en kinderopvangtoeslag) en de vier kortingen in de inkomensbelasting (algemene heffingskorting, arbeidskorting, combinatiekorting en ouderenkorting). Voor veel mensen onder een Modaal inkomen geldt dat meer bruto-inkomen netto nauwelijks meer oplevert.

Als we het basisinkomen vooral financieren uit een eerlijker bijdrage van mensen met vermogen en het afschaffen van belastingvoordelen van veel ondernemingen, dan gaat betaald werken altijd lonen. De Rekenkamer liet zien dat minstens € 40 miljard aan subsidies volslagen nutteloos zijn². Staatssecretaris Van Rij heeft het zelfs over 140 miljard euro in 116 fiscale regelingen³. Via basisinkomen wordt het systeem ook eerlijker.

8. Bureaucratie verdwijnt

Nu hebben we 60 regelingen om inwoners van geld te voorzien, zie [bijlage 3](#). En nog eens 60 regelingen voor ondernemers om minder belasting te betalen. Met een basisinkomen en een simpel fiscaal regiem worden dat er een handvol: een hogere kinderbijslag, basisinkomen, hogere bedragen voor ouderen en minder validen.

Vele tienduizenden ambtenaren en belastingadviseurs zullen wat anders gaan doen. Dat levert een forse bijdrage aan het oplossen van de tekorten op de arbeidsmarkt.

9. Meer ondernemers

Zelfstandig ondernemer worden - al dan niet met personeel in dienst - is aantrekkelijk met een basisinkomen. Overigens is het zo dat we in Nederland het wel goed doen met betrekking tot startup ondernemingen, maar dat de doorgroei naar wat grotere, stabiele ondernemingen stopt, omdat het ontbreekt aan voldoende durfkapitaal. Vaak worden de meest belovende startups weggekocht met Amerikaans durfkapitaal. Pensioenfondsen zouden verplicht kunnen worden om een klein deel van hun vermogen in Nederlandse startups te investeren.

10. Vrijheid

Met een basisinkomen hebben mensen meer vrijheid hun eigen leven in te richten. Wel of niet betaald werk en hoeveel betaald werk. Wel of niet samenwonen. Terug naar school of een nieuw beroep leren. Jij bepaalt, niet de overheid.

<https://denktankbasisinkomen.groenlinks.nl>

---

² [Belastingen: makkelijker kunnen we het maar niet maken](#)

³ [Snijden in fiscale regelingen vergt standvastigheid](#).

Ter vergelijking: de AOW kost ongeveer 50 miljard en de overheid geeft circa 100 miljard uit aan sociale zekerheid.